

könyvtárosaink írják

05/048/

A VINITI 1962. ÉVI KIADVÁNYAIRÓL

Nem állitható, hogy a Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója nem foglalkoznék elég gyakran hasábjain a könyvtárosaink előtt jól ismert VINITI, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Tájékoztató Intézetének munkásságával, szervezetével és kiadványaival. Mégis valahányszor, akármilyen rövid időközönként is, ennek az Intézetnek szerteágazó tevékenységéről újabb és újabb hírt kapunk, mind frissebb és határozottabb vonásokkal gazdagodik az előttünk kialakuló kép. A VINITI ugyanis valóban dinamikus és aktív dokumentációs munkát végez akkor, amikor a változatos formákban, bővülő tartalommal és mind nagyobb számban megjelenő kiadványaival a tudomány és technika rohamos fejlődésével lépést tartó tudományos és műszaki tájékoztatást valósít meg. A legújabbban kezeink közé került 152 oldalas prospektus is erről az aktív dokumentációs kiadványi tevékenységről tanuskodik. /Prospekt na periodiceszkije izdanija na 1962 god.- Moszkva, 1961. Vseszozjuznij Insztitut Naucsnoj i Tehniceszkoj Informacii, 152 p./

A kiadványok bővülése

Ez a VINITI két nagy kiadványcsoportjának, a Referativnij Zsurnál-ok és az Ékszpreszsz Informacija-k különböző fősorozatai és alsorozatai címeit, tartalmi/fejezeti/felosztását, megjelenésük periodicitását, előfizetési árát, felhasználóik körét stb. stb. sorolja fel a megrendelők tájékoztatására. Amíg 1959-ben^{xx} a Referativnij Zsurnál-ok még csak 13 fősorozatban és kb. 40 alsorozatban jelentek meg, 1962-re már 23 teljes fősorozat fog megjelenni, összesen 123 külön megrendelhető alsorozattal, de ugyanakkor 1962-ben 17 újabb,

^{xx}/Ld. MKT, 1959. 6.sz. p. 81-84.

un. egyedi, alsorozat nélküli referáló lap is megindul. Az alábbi 1.sz. táblázatból - műszaki könyvtárosaink számára az eligazodás megkönnyítésére nagyobb szakmai csoportokra bontottuk a kiadványokat - megállapítható, hogy az összesen 40 referáló folyóirat a tudomány és technika hatalmas és szerteágazó területeit tárja fel. Csak a legutolsó 3 évben ez a referálói tevékenység mennyiségben majdnem megduplázódott, mert az akkori évi 450 000-es referátum-, ill. bibliográfiai adatszám 1962-re túlhaladja majd a 850 000-et /havonta több mint 70 000!/, s ebben még az egyéb dokumentációs szolgáltatások adatai is - pl. a 2.sz. táblázatban alább ismertetett Ékszipresszus Információjá-ké - még nincs is benne.

Tartalmi változások

A régebbi és az újabb sorozatok tartalmi vonatkozásainak, felosztásának, ill. címeinek vizsgálata arra mutat, hogy a Szovjetunió távlati fejlesztési terveinek, tehát a kommunista társadalom építése feladatainak gondos felismerésével, céltudatosan azokon a szakterületeken fejlesztik, és bővítik a műszaki-tudományos tájékoztatást, ahol a legrohamosabb fejlődést kívánják elérni. E tekintetben különösen figyelemreméltó a mérés-technika és a műszeripar, az automatizálás, a közlekedés legkülönbözőbb ágazataiban, valamint a könnyűiparban újként megindított vagy kisebb, szétbontott sorozatok beiktatása. Mindez vonatkozik az Ékszipresszus Információ c. sorozati kiadványokra is, amelyek az 1959. évi 48. sorozat és az 1961. évi 56. sorozat után 1962-ben már 59. sorozatban kerülnek kiadásra.

Mutatók

A Referatívnyj Zsurnál-ok 23 fősorozatu kiadványai /un. "szvodnij tom"-ok/ ma már évi tárgy- és névmutatóval jelennek meg, a Metallurgia c. még állapotábra-mutatót is szerkeszt; az indexek az évfolyammal együtt vagy anélkül fizethetők elő.

Terjesztés

Figyelemreméltó és Magyarországon is megfontolást érdemlő terjesztési politikára vall az a most bevezetett újítás, hogy az egyéni, személyi előfizetők részére kedvezményes előfizetési díjat állapítottak meg, amely 40-50 %-kal alacsonyabb, mint a vállalati, ill. intézményi előfizetés.

Utoljára, de nem utolsó sorban ide kívánczik még a most ismertetett és könyvtárosaink számára igen gazdag információk anyagot tartalmazó prospektus terjesztésének, ill. "felfedezésének" története. Tudtuk, hogy ilyen prospektus van, évente új jelenik meg, rendszerint fél évvel az előfizetési határidő lejárata előtt. Keresztük a Kulturánál, de még nem tudtuk róla. Újra kerestük, s kiderült, hogy van, de csak 1 példány. Amikor ezt az 1 példányt lapunkban való ismertetés céljából kölcsönkértük, - ezt megígérték, de egy órá-

ra rá közölték velünk, hogy mégis van belőle több mint száz példány, csak nem tudnak vele mit kezdeni, nem tudják hová eljuttatni. Ekkor elkértük a hálózatunk számára való szétosztásra, ahová azóta már el is jutott - azonban már a rendelési határidő lejártá után. A VINITI felsorolt kiadványai a Kulturán keresztül természetesen pótlólag is megrendelhetők, legfeljebb nem az egész évfolyam lesz kapható. Persze elképzelhető, hogy külkereskedelmi szervünknek tudnia kellene arról, hogy műszaki könyvtári hálózat létezik országunkban, annak módszertani irányítója az OMK, sajtója és szócsöve az MKT, ahol a magyar nyelvű ismertetésből - ha már a külkereskedelmi vállalat nem fordítja le - nem 100, hanem 1000 műszaki könyvtáros értesülhet a szakmáját érdeklő új dokumentációs kiadványokról, és a rendelést 1962-re is időben megadhatja ...

Az 1962-ben megjelenő Referatívnyi Zsurnal-ok:

1.sz. táblázat

Szakma: Természettudományok, ill. alap- tudományok	Évente megje- lenő számok	Külön elő- fizethető alsorozá- tok száma	Évente közölt referá- tumok száma	Évente milyen milyen mitatód- kat ad ki
Asztronómia i Geodezija /Csillagászat és Geodézia/	12	8	48 000	név és tárgy
Biológia /Biológia/	24	15	144 000	" "
Biologiceszkaja Himija /Biokémia/	24	-	18 000	- -
Fizika /Fizika/	12	9	48 000	név és tárgy
Geografija /Földrajz/	12	9	42 000	név, tárgy és földrajzi
Geologija /Földtan/	12	5	36 000	név és tárgy
Geodezija i Kartografija /Geodézia és Kartográfia/	12	2	7 200	" "
Geofizika /Geofizika/	12	4	24 000	" "
Himija /Kémia/	24	9	108 000	" "
Matematika /Matematika/	12	3	24 000	" "

Szakma: Természettudományok, ill. a- laptudományok	Evente megje- lenő számok	Külön elő- fizethető alsorozatok száma	Evente közölt referá- tumok száma	Evente milyen mutató- kat ad ki
Mechanika /Mechanika/	12	3	20 400	név és tárgy
<u>Bányászat, kohászat, gépípar és egyéb nehézipari ágazatok</u>				
Gornoe Delo /Bányászat/	12	5	18 000	név és tárgy
Metallurgija /Kohászat/	12	9	30 000	név, tárgy és fémállá- potábra
Elektrotehnika i Énergetika /Elektrotechnika és Energia/	24	10	40 800	név és tárgy
Masinosztroenie /Gépípar/	24	4	38 400	" "
Avtomatika i Radioelektronika /Automatika és Rádielektronika/	12	8	48 000	" "
^x Izmeritel'naja Tehnika /Méréstechnika/	24	-	24 000	?
^x Priborü Tocsnoj Mehaniki i Iszputal'nüe Usztanovki /Finommechanikai Készülékek és Vizsgálati Berendezések/	24	-	2 800	?
^x Foto-Kinoapparatura i Opticsesz- kie Priborü /Fényképeszeti és Filmberende- zések és Optikai Műszerek/	24	-	7 200	?
^x Kompresszorü i Holodil'naja Tehnika /Sűrítők és Hűtőtechnika/	24	-	3 600	?
^x Szilovüe Usztanovki /Energiaberendezések/	24	-	15 600	?
^x Himicseszkoje Masinosztroenie /Vegyipari gépgyártás/	24	-	6 480	?
^x Sztroitel'noe i Dorozsnoe Ma- sinosztroenie. Gornüe Masinü /Építőipari és utépítő gépek. Bányagépek/	24	-	4 800	?

Szakma: Természettudományok, ill. a- laptudományok	Evente megje- lenő számok	Külön elő- fizethető alsorozat- ok száma	Evente közölt referá- tumok száma	Evente milyen mutató- kat ad ki
^x Traktortü i Szel'szkohozjajst- vennue masinu /Traktorok és Mezőgazdasági Gépek/	24	-	4 800	?
^x Pod'emno Transzportnue Masinu i Szooruzsenija /Emelő- és Szállítógépek és Berendezések/	24	-	4 800	?
<u>Könnnyüipar és élelmiszeripar, fogvasztási cikkek:</u>				
^x Legkaja Promislennozt' /Könnnyüipar/	24	2	9 600	név és tárgy
^x Piscsevaja i Parfjumernaja Promislennozt' /Élelmezési és Illatszeripar/	24	2	14 400	" "
^x Oborudovanie i Tehnologija Poligraficeszkogo Proiz- vodszta /Nyomdaipari Berendezések és Technológia/	24	-	4 800	?
^x Kommunal'noe Bütovoe i Torgo- voe Oborudovanie /Közüemi, közfogvasztási és Kereskedelmi Felszerelések/	24	-	4 800	?
<u>Közlekedés, szállítás, egyéb:</u>				
^x Avtomobil'nüj i Gorodszkoj Transzport /Gépkocsi- és Városi Közleke- dés/	12	3	10 200	név és tárgy
^x Vodnüj Transzport /Vizi közlekedés/	12	2	8 400	" "
^x Vozdusnüj Transzport /Légi Közlekedés/	12	2	4 800	" "
^x Zseleznodorozsnüj Transzport /Vasuti Közlekedés/	12	3	9 600	" "

Szakma: Természettudományok, ill. a- laptudományok	Évente megje- lenő számok	Külön elő- fizethető alsorozatok száma	Évente közölt referá- tumok száma	Évente milyen mutató- kat ad ki
X Promislennoj Transzport /Ipari Szállítás/	12	2	3 600	név és tárgy
X Truboprovodnij Transzport /Csőszállítás/	12	-	1 440	
X Vzsimojezsztvie Raznüh Vidov Transzporta i Kontejnernije Perevozki /A különféle közlekedési á- gazatok együttműködése és a konténeres szállítás/	12	-	840	?
X Raketsznaja Tehnika i Appara- tu Koszmoszszkogo Poleta /Rakétatechnika és az Űr- repülés Berendezései/	24	-	2 400	?
- . . -				
X Kraevedenie /Tájkutatás/	12	-	2 800	?
X Medicinsznaja Geografija /Orvosi Földrajz/	12	-	4 800	?
Ékonómika Promislennoosztii	12	-	8 400	név

.

Az x-al jelölt referálólapok legelőször 1962-ben jelennek meg; ezek között a közlekedési tárgyú referáló folyóiratok 1961-ben még közös fősorozásban "Transportnoe Delo" címmel kerültek kiadásra.

Az 1962-ben megjelenő Ékszipressz Információ sorozatok címe2.sz. táblázatBányászat

Gornorudnaja Promislenoszt' /Ércbányászat/	Évente 48-szor jelenik meg
Neftepromiszlvoe Delo /Kőolajbányászat/	"
Ugol'naja Promislenoszt' /Szénbányászat/	"

Energiaipar

Atomnaja Energija /Atomenergia/	"
Teploenergetika /Hőenergia/	"
Elektricseszkie Sztancii, Szeti i Szisztemi /Villamos Erőművek, Hálózatok és Rendszerek/	"

Kohászat

Csernaja Metallurgija /Vaskohászat/	"
Cvetnaja Metallurgija /Szinesfém kohászat/	"
Prokatka i Prokatnoe Oborudovanie /Hengerlés és Hengerlőberendezések/	"
Korroziija i Zascita Metallov /Korrózió és fémek védelme/	"

Gépipar, fémegmunkálás

Litejnoe Proizvodstvo /Öntőipar/	"
Metallovedenie i Termoobrabotki /Metallográfia és Hőkezelés/	"
Metallorezsuscisie Sztanki i Avtomaticeszkie Linii /Forgácsoló Szerszámgépek és Automata Gépcsoportok/	"

Az Ékszipresszus Információja sorozatainak címe

Szvarocsnoe Proizvodstvo /Hegesztés/	Évente 48-szor jelenik meg
Kuznecsno-Presszovoe Proizvodstvo /Kovácsolás és Sajtolás/	"
Detali Masin /Gépalkatrészek/	"
Tehnologija Mehanicseszkoi Obrabotki i Szborniki /A mechanikai megmunkálás technológiája és a szerelés/	"
Porsnevűe i Gazoturbinnűe Dvigateli /Dugattyús és Gázturbinás Gépek/	"
Szel'szkohozjajsztvennűe Masinű i Orudija. Mehanizacija Szel'szkohozjajsztvennűh Rabot /Mezőgazdasági gépek és szerzők. A mezőgazdasági munka génesítése/	"
Traktori /Traktorok/	"
Tehnologija Pribosztoeniija /Műszergyártási technológia/	"
<u>Elektrotechnika, elektronika, méréstechnika, automatizálás</u>	
Elektricseszkoi Masinű i Apparatu /Villamosgépek és készülékek/	"
Elektronika /Elektronika/	"
¹ Radiotehnika Szverhviszokih Csasztot /Nagyfrekvenciás Rádiótechnika/	"
Radiolokacija, Televidenie, Radiosvjasz /Rádiólokáció, Távolsalás, Rádióátvitel/	"
Kontrol'no-Izmeritel'naja Tehnika /Szabályozási és méréstechnika/	"
Priborű i Elementű Promislennoj Avtomatiki /Az ipari automatika műszerei és elemei/	"
Izspütatel'nűe Priborű i Sztemű /Vizsgálati műszerek és próbapadok/	"
Vűsiszitel'naja Tehnika /Számítógép-technika/	"

Az Ékszipressz Információja sorozatainak címe

Avtomatizirovannüj Elektroprirod i
 Elektrotehnologija
 /Automatizált villamos hajtások és
 villamos technológia/

Évente 48-szor
 jelenik meg

Vegyipar

Promüslennoj Organicseszki Szintéz
 /Ipari szerves szintézis/

"

Himija i Tehnologija Neorganicseszkih
 Vesszesztv
 /Szervetlen anyagok kémiaja és technol-
 ógiája/

"

Szilikatnue Materialü
 /Szilikátok/

"

Himija i Pererabotka Nefti i Gaza
 /Kőolaj és földgáz kémiaja és feldol-
 gozása/

"

Szinteticseszkie Vüszokopolimernue Materialü
 /Szintetikus nagymolekulájú anyagok/

"

Proceszszü i Apparatü Himicseszkih Proizvodstv
 /Vegyipari folyamatok és készülékek/

"

Könnyű- és élelmiszeripar

Kozsovenno-Obuvnaja Promüslennoszt'
 /Bőr- és cipőipar/

"

Mjasznaja i Molocsnaja Promüslennoszt'
 /Hús- és tejipar/

"

Piscsevaja Promüslennoszt'
 /Élelmészeti ipar/

"

Rübnaja Promüslennoszt'
 /Halipar/

Évente 24-szer
 jelenik meg

Tekszt'il'naja i Trikotazsnaja Promüslennoszt'
 /Textil és kötszővött ipar/

"

Celjulozno-Bumazsnaja Promüslennoszt'
 /Cellulóz- és Papíripar/

"

Közlekedés, szállítás, raktározás, csomagolás

Avtomobil'nüj Transport
 /Gépkocsiközlekedés/

"

Az Ékszipresszsz Informacija sorozatainak címe

^x Garazsi i Garazsnoe Oborudovanie /Garázsok és garázs felszerelés/	Évente 48-szor jelenik meg
Gorodszkoj Transzport /Városi közlekedés/	"
Put' i Sztoitel'sztvo Zseleznűh Dorog /Vasuti pályák és építésük/	"
Sztroitel'sztvo i Éksziplustacija Avtomobil'nűh Dorog /Gépkocsitak építése és üzése/	"
Podvizsnoj Szosztav Zseleznűh Dorog i Tjaga Poezdov /Vasuti gördülőanyag és vasuti vontatás/	"
Organizacija Perevozok, Avtomatika, Telemeha- nika i Svjaz na Zseleznűh Dorogah /Vonatok irányítása, a vasuti automatika, táv- mérés és hírközlés	"
Transzport i Hranenie Nefti i Gaza /Kőolaj és földgázszállítás és tárolás/	"
Tara i Upakovka, Kontejnerű /Göngyöleg és csomagolás. Tartályok/	"
Promislenűj Transzport /Ipari szállítás/	"
Pod'emno-Transzportnűe Szooruzsenije /Emelő- és szállítóberendezések/	"
Transzportnűe Szamoletű, Vertoletű i ih Obszluzsivanie /Teherszállító repülőgépek, helikopterek és kezelésük/	"
^x Organizacija Vozdusnűh Perevozok i Oborudo- vanie Aeroportov /Légiszállítók szervezése és reptűlűterek berendezése/	"
Asztronavtika i Raketodinamika /űrhajűzés és Rakétadinamika/	"
<u>Egyéb. vegyes</u>	
^x Fizika i Tehnika Plazmű /Plazma-fizika és technika/	"

Az Ékszipressz Információs sorozatainak címe

X Zdravooohranenie i Medicina
/Egészségügyi védelem és orvostudomány/

Évente 48-szor
jelenik meg

X Foto-Kinoapparatúra. Naucsnaaja i Prikladnaja
Fotografija i Kinomatografija
/Fényképeszeti és filmberendezések. Tudomá-
nyos és alkalmazott fényképezés és filmezés/

"

VINCE Pálné

Az x-el jelölt sorozatok 1962-ben először, ill. változott címmel
jelennek meg.